

Farkas Imre, Farkas Ibolya És Farkas József

Itt vagyok én a bal oldalon, mellettem ül Farkas Ibolya, az öcsém felesége, előttünk pedig az öcsém [Farkas Imre]. Az öcsémék háza előtt van egy park, ott volt ez a kép fényképezve, a hősök sírja [izraeli katonák emlékműve] előtt. Az öcsém 1931. november tizennegyedikén született. Az öcsém volt egy cseppet izgága, ő az anyánkhoz hasonlított. És fantasztikusan szellemes volt. Nem sok iskolája volt, de sokkal szebben írt, mint én, nagyon gyönyörű írása volt. Négy elemiit végzett a felekezeti iskolában, majd négy gimnáziumot a román iskolában, azt már [1944.] augusztus huszonharmadika után járta. De nem akart tanulni sose, és elment traktoristának, majd kitanulta a hegesztőséget és lakatosságot. Alig volt tizennyolc éves, amikor megnősült, a felesége, Fischer Ibi idősebb volt nála két évvel, velem volt egyidős, 1929-ben született. Ő tizenhat évesen túlélte Auschwitzot, és visszakerült Tordára. Azt tudom, hogy amikor az öcsém hazament, és bejelentette, hogy megnősült, az anyám kidobta a házból. Aztán elmentek, és egy darabig laktak Kolozsvárt, ahol a Tranzit ház [a Szamos partján] van most, ott volt néhány ilyen gyengébben készült lakás, és ott volt, azt hiszem, egy szobájuk. Akkor egy idő után az anyám befogadta őket, és visszaköltöztek Tordára, a családi házba. Az öcsém a Proletarulban dolgozott, az samott-téglagyár volt, a tordai cementgyár mellett volt. És ott dolgozott a karbantartásnál, lakatos-hegesztő volt egész 1966-ig, amíg el nem ment Izraelbe. Három gyermekük született, de sajnos kettő meghalt. Imre Tordán, a gyárban nagyon nehéz munkát végzett, és összekerültek vagy hárman-négyen, akik nekifogtak inni. Többek között az öcsém is ivott, ő egész más volt, mint én, házsártos volt, és sok probléma volt vele. Akkor a család úgy határozott -- a nővérem már azelőtt kiment Izraelbe --, hogy menjen el Izraelbe, mert ott nem fog tudni inni a melegtől. És körülbelül így is történt. 1966. március huszonhatodikán ment a családjával együtt, és Kefar Saván telepedtek le, ez tizenöt kilométerre van Petah Tikvától. Előkovács, pneumatikus kovács volt az öcsém Izraelben, egy fémipari részlegben, ahol 1981-82 körül balesetézett, egy magas nyomású présnek megdefektesedett a fékje, elkapta az egyik kezét, és összezúzta. Miután a kezét nem tudta használni a mesterségében -- két ujjá meg volt merevedve, nem tudta hajlítani --, könnyebb munkán dolgozott egészen a haláláig. Először tán örnek tették ugyanabba a gyárba, de aztán eljött onnan. 2002. május tizenkilencedikén halt meg. Nem gondoltam arra, hogy elmenjek Izraelbe, két oknál fogva.

Elsősorban élt az anyám. Özvegy maradt, és eszembe se jutott, hogy valamiképpen leszakadjak tőle, mert én voltam a liblingje neki, az ő kedveltje, a nővérem mellett és az öcsém mellett én mint közbeeső. És tekintettel arra, hogy özvegyasszony maradt, kötelességemnek tartottam, hogy ebből ne ugorjak ki, és ne evezzek másfelé. Miután megnősültem, 1956. májusban, és elvettem egy magyar leányt, neki éltek a szülei, és ugyanúgy gondolkozott, mint én, hogy nem akar leszakadni a családjától. Nagyon jó viszonyban voltunk a feleségem családjával. És akkor ez így ment előre, közben a nővérem elment, az öcsém elment, de mi letelepedtünk itt, és itt vertünk tanyát. Én tízszer voltam Izraelben. Először voltam 1978-ban, azután 1980-ban, 1982-ben, 1986-ban, 1991-ben, 1994-ben, amikor meghalt a nővérem, aztán voltam még egyszer, 2002-ben, akkor meghalt az öcsém, és miután kiment a leányom, most már harmadszor voltam. Az idén hat hetet ültem. A feleségem is volt kétszer, de ő külön ment, nem akkor, amikor én. Én nem vagyok elfogult, se pro, se kontra, de annyit tudok mondani Izraelről, és részben evvel dicsekszem, hogy ennek a kicsi államnak, amelyik csak egy talpalatnyi, ötvenhét év alatt azt sikerült csinálnia, mint Amerikának. Mert Izrael egy kicsi Amerika. Minden van ebben az Izraelben, és olyan dolgokat csinálnak, hogy Amerika vásárol tőlük. Ők kevesebbet vásárolnak az amerikaiaktól. Nem sokan tudták ezt megcsinálni, de ezek megcsinálták, mert törekedtek. Én fel vagyok villanyozva ezzel az egész Izraellel. Ahányszor voltam 1978-tól kezdve, évről évre mindig többet és újabbat találtam.